

- Zat tecellisi ne kadar olduğunu fenan ile ademini bilmek kadardır.

- Ademi bilmen kadar → Esmaları
- Adem-i sırfını bilmen kadar → Sıfatların tezahürü
- Adem-i mutlakın kadar → Sırrı insanın

Taayyün ve
teşahhüs
eder, gözükür.

- İlk önce ademin sonra adem-i sırfın daha sonrada adem-i mutlakın olur. Böylelikle bu has adem dahi, mutlak ademe katılır. Vaktaki, bu inikas eden zilâl aslına katılır, ya o ademler arasında bulunan imtiyaz da kalmaz olur. Böylelikle bu has adem dahi, mutlak ademe katılır. İşte o zaman o irfan sahibinden yana ne nam kalır ne de nişan.

- Cennet de olmuş olsaydık ademinde vücüd vücudunda ademi bilmezdik. (Bu bana ait)

- Cenab-ı Hakkın masivaullaha ait bilgi Zatına ait ilmin gayrisidir. Bizim bilgi ve ilmimiz zamana ve mekana ait olan mahlukat ilmisidir. Tefekkürün ve tahayyülünde ötesindedir.

- Korkan korkutur, seven sevdirebilir, çıkan çıkarır! M.Arabi Hz için hakikatini idrak etmiştir. Tadan bilir cismindedir bu adem.

(487 mektubtandı yukardakiler)

- Bu fakire göre mümkünlerin yani mahlukların hakikatleri, ademlerle bu alemlere yerleşmiş olan kemallerin zilleridir.

“Her biri kötülük ve bozukluk olan ademler, kendileri ile birleşmiş olan kemaller ile birlikte mümkünlerin yani mahlukların mahiyetleri yani asılları olmuşlardır.”

“Görülüyor ki, mümkünlerin zâtları, asılları ademlerdir.”

- Her çirkinliğin, kusurun yeri (ademler) olmuşlardır. Mümkünlerde yerleştirilmiş olan her iyilik, her kemâl asıl vücuddan ödünç olarak gelmişlerdir.

- Haramlar ve çirkinlikler hep ademle hâsıl olmuşlar. Vücudun kemallerinden olsaydı yasak edilmezlerdi.

“Mümkünlerin mahiyetleri, hakikatleri, asılları, ademlerle vücudun bu ademlere aks etmiş ve birleşmiş olan kemalleridir.”

- Adem ilimler bir varlık olmuştur.

- Adem vücudun kemallerinin görünmesine sebep olmuşlardır.

“Ademin zihinde ki varlığına, vücudun aynası.”

“Mahluklar ademle vücudun birleşmesinden meydana gelmişlerdir.”

- Adem mahlûkta var Allah da yok. Çünkü tersi adem olan vücûd, Zat-ı İlahiyeye layık değildir. Zıddı yok.başka kelime bulunmadığı için, o mertebedeki vücûd yani varlık dersek tersi karşılığı adem yani yokluk olmayan vücûd demektir.

“Alem-i halk, dairenin sonu olduğundan, bir hadis-i şerifte;

“Cahilikte en ileri olanınız, islam alimi olunca en ileriniz olur.” Buyurmuştur.

“O, öyle yüce Zat’tır ki, imkanı → Vücubun aynası kıldı;
ademi dahi → Vücudun mazharı eylesi.” (314)

İlim → Cehalet

Kudret → Acz, acz kudretin zillidir.

Gına → Fakr

Vücub → İmkan

Âdem → Vücud

- M.Arabiye (r.a) göre; “Mümkinatın hakikatleri ilim mertebesinde temayyüz eden, o esma ve sıfattır.”
- İ. Rabbanîye (r.a) göre ise; “Mümkinatın hakikatleri, esma ve sıfatın nakzedenleri olan ademlerdir. Bu esma ve sıfatın akisleri ile ilim makamında ademlerin aynalarında zuhura gelip onunla imtizaç etmiştir.”
- Mümkinin vücudu adem aynasında in’ikas eden Hazreti Vücûd zillâlinden bir zıl olmaktadır.
- Mümkinin hakikati → ademdir. Onda in’ikas eden esma ve sıfat ise, o esma ve sıfatın bir kalıbı ve misalidir, ayn değildir.
- Mümkinatın hakikatleri, esma ve sıfatın nakzedenleri olan ademlerdir. Bu ademler ilimdeler.
- Mümkinin vücudu → Adem aynasında
- Mümkinin kudreti dahi → Aczde in’ikas eyleyen kudretin zillidir.
- Mümkinin vücudu dahi böyledir; adem aynasında in’ikas eden Hazret-i vücud zillâlinden bir zıl olmaktadır. Bu adem dahi onun mukabilidir.
- Mümkinin hakikati → ademdir. Burada in’ikas eden esma ve sıfat.
- Alem, ademlerden ibarettir.

- Ayan-ı sabite, vücûd ile adem arasında bir berzah olup adem dahi mümkinat hakikatlerine dahil olmuştur, kendi yolu ve kendi tavrı üzere...
- İlmi, suretlerin iki yüzü vardır:
 - ~ Bir yüzü ilmin subutu yolundan ~ Vücutadır.
 - ~ Bir yüzü de, hariç yolundan ~ Ademdedir.

...”bir kulunu, keremi ile fena devleti ile müşerref eyler ise, kendi mahiyeti olan ademden dahi halas edip ondan yana ayn ve eser olarak birşey bırakmaz ise, bundan sonra ona, bu fena misli bir vücûd verir ki ahiret hayatı vücuduna benzer. Bunun ayrıca mümkinin vücud canibi ağırlığına da taalluku vardır. Yani o ilahi isimler ve sıfatlar canibi vücudunun kemalatına dahi mazhar olur.”

Bazı insanlar ikinci doğumu olan ahirette müşerref olur, bazı insanlar ki Yusuf as gibi Zevât-ı Kiramlar dahi birinci doğum olan dünyada müşerref olur.

- Peygamberimizin asm gölgesi yokmuş (İ. Rabbani ra : 512 mektub)
- Kur’an ~ Kadimdir mahluk değildir.
- Peygamberimiz asm ise ~ Hadis ve mahluktur.
- Kabe ise; ~ Tenzihî mana zuhuru vardır. Hem de, suretlerin ve şekillerin kisvesi olmadan. Cümle yaratılmışlar tarafından kendisine secde edilen Kâbe, taştan ve topraktan değildir. Ve o, bir tavan ve bir duvar da değildir. Orada bir zuhur vardır, ama asla bir suret yoktur. Ve bu mana, acayıpler acayibi bir şeydir. (512 mektub)

- İmkanın iki tarafından biri olan vücud, vücubda sabit olan vücudun zilli olup aynı değildir.
 - Vücub ~ Vacib-ül vücud yönü
 - İmkan ~ Mahlukat yönü
 - Vücud ~ Zatı sıfat iken mahlukatın vücudu, zatı vücudun zillidir, gölgesidir. Mümkin vücudun, vacib vücudu ile bir ortaklığı hakikatta yoktur.

Peygamberimiz asm demişki: “Bana eziyet edildiği gibi hiçbir Peygambere eziyet edilmemiştir.” (İ. Rabbani 533 mektub)

Herhalde bu eziyetten murad, hüznün ve gamın kemaline mucib olan noksanı ve kusuru görmektir. Sair eziyet için şöyle demek mümkündür.

- Onlar, diğer enbiyada daha çoktur

- Nuh as kavmi arasında 950 sene kaldı. Onlardan türlü türlü eziyetler gördü.

Şunu bilmek gerekirken, noksanı ve kusuru görmek, uzaklıktan ötürü olan bir şey değildir. Elbette o, yakınlıktan ve huzurundandır. Zira, nurani yerde az bir karanlık nazarda çok olarak görülür. Zülmani yerde çok karanlık olsa dahi az görülür.

İmkanın içinde Vücud ve
 Adem var

Bu vücud Zat-ı sıfatındaki vücudun zillidir teemmel !

“Bir şeyin idrak edilmesi ancak onun zıddı ve mugayiri ile olacağı bir kaziye-i mukarradır.”

Muhyiddin-i Arabi K.s demişti: “Zattan gelen tecelli, ancak kendisine tecelli gelenin suretinde olur.

Kendisine tecelli gelen dahi, ancak Hakkın aynasında kendi suretini görür. Hakkı göremez; onu görmesi mümkün de değildir.”

- Zira, rüyet, dünyada caizdir; ahirette ise vakidir.
- Marifetten yana acz dahi, marifetin aynı oldu. (Acizlik marifetin kendisidir.) Yani marifetten acz ise.

Marifetten ibarettir. M. Arabi k.s der ki:

“İdrak etmekten yana acizlik, idraktır.”

- Marifeti için, acizlik başka zatına yol yaratmayan yüce Zat Subhandır. (533 mektub)
Çünkü adem, her ne miktar kuvvetli olur ise, vehim mertebesine taalluk dahi o miktar çokça olur. Zaaf bulunca da oldukça azalır. Evliyalardan çoğu adem mertebesine geçmişlerdir. Ademden yana kendilerinde eserden başka bir şey kalmamıştır.
- Vehim mertebesini geçince adem musalat olamıyor ve bunlar “Kur’an harfleri ve kelimeleri dahi, orada müşahade edilmektedir.”
- Bu esnada o mukaddes mertebe ile. Kur’an kelimelerinin ve harflerinin maiyeti mülhaza edilince malum oldu ki, bu maiyetin başka maliyetlerle hiçbir nisbeti yoktur. Ve o, cidden yüksektir; idrakide mümkün değildir. Şunun için ki o, batınlar batınına bağlıdır. Orayı anlamak için mahlukun fehmini ne mecali olsun. Bu mukaddes kelimelerin ve harflerin üstün şanındandır ki, Kur’an Allah kemalî olup, mahluk değildir manası varid oldu. Bu tilavet Kur’an okuyanı, öyle bir mahalle ulaştırır ki, oraya girmeye bir zerrenin dahi mecali yoktur. Kalam-ı nefsi olarak beyan edilen, bu harfler ve kelimelerdir.
- Allah-u Tealayı bu dünyada kalb ve baş gözleriyle görülmez. Ancak ikan cihetinden olması müstesna. Ahmed’in Ehad’e yakınlığı idrak edilmelidir. Zira, bunlar arasında vasıta ilim sıfatıdır.

21 / 08 / 2021 / Tepecik
Saat 22:59 Biti

Ademin → Sureti → Günahlar, şerler, musibetler, hastalıklar
Kanuniyeti → Dimağdaki serbest bölgedeki şirk, küfür, inkar
Hakikati → Adem-i haricidir tabiri diğerle vücud-u ildir. Levh-i
mahfuzdadır.
Mahiyeti → Adem-i sırfındadır. Mec'ul dedir.

Tekvin sıfatı → Ademin mahiyetine taalluk ederken
Kudret sıfatı da → Ademin hakikatine taalluk ediyor.
Mümkinatın içindedir. Yani imkanda → Vücut ve
→ Adem vardır.

Bu vücud zati sıfattaki vücud değil onun zillidir. (İ. Rabbani ra)

Bu açıdan; tekvin → Hikmete }
Kudret → Fıtrata }

HASAN AKAR
Nurdarsi.com